

Tornen els papers, però no a tot arreu

La Comissió de la Dignitat ha expressat la seva satisfacció per l'aprovació de l'avantprojecte de llei que ha de permetre, en un termini relativament curt, el retorn al Principat de Catalunya de la documentació espoliada arran de la guerra de 1936-39 que roman a Salamanca. El País Valencià, però, ha quedat, per ara, fora de l'acord.

“És clar que si ho haguéssim escrit nosaltres, el contingut seria un altre: tenim el resultat d'una negociació, però estem contents. És una victòria important.” Toni Strubell, de la Comissió de la Dignitat (CD), l'entitat que ha impulsat i canalitzat importants mobilitzacions sobre la qüestió dels anomenats papers de Salamanca, manifestava així, en declaracions a aquest setmanari, la satisfacció —matissada— amb què s'havia rebut la notícia: el Govern espanyol, en la reunió del passat divendres 15 d'abril, aprovava finalment un avantprojecte de llei que ha de permetre, prèvia tramitació i aprovació parlamentària, la devolució de la nombrosíssima documentació catalana que va ser confiscada per l'exèrcit franquista després de la guerra de 1936-39 i que encara roman a Salamanca. O, més exactament, la devolució d'una part d'aquesta documentació.

D'entrada, i tot esperant concrecions i terminis, el Govern espanyol retornarà a la Generalitat de Catalunya tant la documentació d'aquesta institució com la dels particulars (per exemple, les “cartes d'amor” a què feia referència la ministra de Cultura, Carmen Calvo, quan expressava que la devolució és una qüestió de “justícia”. Aquestes són cartes com la “d'algú que li diu a la seva dona ‘sóc comunista i quan torni em casaré amb tu’”, i que després es van utilitzar per afusellar qui ho havia escrit). Val a dir que serà la Generalitat de Catalunya qui s'encarregarà tant de la recepció com de la posterior gestió de la documentació particular.

Els actes per reclamar el retorn de la documentació espoliada s'han succeït arreu. A l'imatge, la plaça del Rei, a Barcelona, en una concentració concertada de la Comissió de la Dignitat.

Ara per ara, tanmateix, han quedat exclosos de l'acord tant els documents generats pels ajuntaments com els que pertanyen al País Valencià. Precisament, Strubell ha manifestat que aquesta qüestió, que queda pendent per a “una futura llei sobre la memòria històrica”, és més que “un serrell important”. Bo i recordant la cinquantena llarga d'ajuntaments del País Valencià amb documentació confiscada i que han aprovat mocions per reclamar-ne la devolució, així com l'acord de les mateixes Corts —que posteriorment l'actual president de la Generalitat Valenciana, Francesc Camps, ha bandejat—, Strubell ha apuntat “el gravíssim problema que representa per als ciutadans del País Valencià tenir una administració tan

terriblement irresponsable que renuncia al patrimoni històric”. En aquest mateix sentit s'ha manifestat el diputat d'EU-Verds-l'Entesa a les Corts valencianes, Ramon Cardona, qui ha qualificat de “completament absurda” l'exclusió del País Valencià de l'acord i ha instat el PSOE a “reconsiderar la decisió perquè és un tema d'absoluta justícia històrica”.

Per la seva banda, Acció Cultural del País Valencià i el Secretariat al País Valencià de la CD també havien advertit que una restitució “acceptable” passa perquè sigui “completa i sense restriccions de cap tipus, ni temàtiques ni territorials”.